

СКЪПИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ,

за да добиете представа как е разработен този учебник Ви показваме демо версия на урока "КРЕАТИВНИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА БИЗНЕС ИДЕИ", избран на случаен принцип.

Добавените бележки ще Ви ориентират в замисъла на автора за подхода на упражненията.

6. КРЕАТИВНИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА БИЗНЕС ИДЕИ

6.1. КРЕАТИВНОСТ – СЪЩНОСТ

Креативността е процес на търсене и изразяване на нови идеи, които са различни от установения (традиционния) модел на мислене.

Като креативни се приемат бизнес идеите, свързани повече с изкуствата, научните и технологични сфери.

Креативността е умение да се МИСЛИ РАЗЛИЧНО, което може да бъде както природна дарба, така и умение, което да се развива и научава допълнително.

Например художник, който обича да рисува своите картини не с четка за рисуване, а използва различни семена или малки части от растения, Т.Е. ДА ТЪРСИ НОВ, ОРИГИНАЛЕН НАЧИН ЗА РИСУВАНЕ.

6.2. СТИМУЛИРАНЕ НА КРЕАТИВНОСТ

Какво означава това? *Това означава чрез определени, подбуждащи съзнанието въпроси, да се стимулират оригинални мисли.*

Последователността може да бъде следната:

Първо. Формулира се проблемът – например, ако проблемът е как да се подобри този продукт.

Второ. Задават се въпроси на всеки етап на търсенето на решение в следната последователност:

1. Какво мога да **заменя** в ПРОДУКТА?
2. С какво да **комбинирам** ПРОДУКТА, за да се получи нещо ново?

ВНИМАНИЕ!

Изложението не е пълно.

Текстът е със съкращения!

...а кламери решил да замени метал с пластмаса, създаде цветни кламери от пластмаса, които не тията, но и се използват за маркиране на

Каква е креативността в този пример?

6.3.МЕТОДИ ЗА ОТКРИВАНЕ НА КРЕАТИВНИ ИДЕИ

Най-добрият метод за откриване на креативни идеи е да имаш много идеи.

Защо е необходимо да познаваме методите за откриване на креативни идеи?

Защото можем да ги използваме като техники, както за лесно решаване на лични проблеми, така и за търсене на нови бизнес идеи и решения.

Методите за откриване на креативни идеи са много, но с най-широко приложение и най-лесни за използване са:

- **Мозъчна атака (Brainstorming).** Мозъчната атака е метод за откриване на идеи, който се прилага не само при стартирането на бизнеса, но и при разработването на конкретни планове и програми за постигането на определена цел. Осъществява се в групи (между 4 и 8 души). От особена важност е всички идеи, възникнали по време на обсъжданията (наречени сесии), да се записват.

Целта на мозъчната атака е да се натрупват идеи, които да се преразглеждат на всеки следващ етап и обикновено след третия етап остават най-ценните идеи.

Brainstorming се извършва на три етапа:

- **Определя се проблемът.** Важно е веднага да се определи в каква посока ще се проведе дискусиата;
- **Генерират се бизнес идеи.** На този етап се правят предложения. Основната задача не е да критикувате други участници (дори ако идеите Ви се струват доста глупави). Всички предположения и идеи са добре дошли, дори и фантастични;
- **Събират се предложените идеи и се анализират.** В крайна сметка може да се изберат някои от най-обещаващите за практическо използване.

Можете да привлечете приятелите си към този метод и по този начин да намерите идея за Вашия бизнес.

ЗАПОМНИ!

При извършването на този метод:

- Критиката е забранена
- Коментари не се разрешават
- Времето за действие е определено

- **Капан на идеите.** При този метод добрите идеи идват спонтанно. Ако седите на един стол и започнете да измисляте нещо ново – резултат няма да има.

Интересни мисли възникват неочаквано – докато си почивате в банята, пътувате с автобус, лежите в леглото. Веднага щом една добра мисъл блесне, тя трябва да бъде записана в телефона. В края на месеца може да обобщите и да изберете най-добрите идеи за бизнес.

- **Метод на асоциативното мислене.** Този метод обикновено води до високи резултати при решаването на креативни проблеми със средна сложност, когато липсват противоречия. Той е надежден, лесен за използване, универсален и продуктивен. Това обаче не е подходящо за решаване на сложни проблеми.

Основната същност на метода е търсенето на асоциации, свързани с търсената идея.

1. Избира се конкретен обект и се изготвя таблица с празни графи за попълване на асоциации.
2. Сравнява се целта с асоциациите.
3. Ако се комбинират две асоциации, тогава се ражда идеята, която търсим.

6.4. ОЦЕНКА НА БИЗНЕС ИДЕЯТА

ЗАПОМНИ!

Най-добрата идея за бизнес е тази, която ще донесе удоволствие на предприемача.

Всяка бизнес идея може да бъде анализирана и оценена по няколко основни критерия.

- **Нуждае ли се пазарът от този нов продукт или услуга?** Този въпрос изисква анализ на етапа на разработване на продукта. Най-добрият начин е да тествате – хвърлете "тестов риболовен прът".

Например, ако бъдещият бизнес е свързан с правенето на домашна бира, можете да пуснете реклама в интернет (вестник) и да видите колко обаждания ще има на месец. Ако има търсене на услугата, тогава е възможно да се работи в тази посока.

ВАЖНО!

Идеята трябва да съответства на изискванията на законодателството и обществото и на пазарните възможности.

- **Ще донесе ли този бизнес доход?**

Можете да получите отговор на този въпрос само след подробни изчисления.

- **Какви умения ще се изискват?** Ако имате чувство за пропуски, е необходимо да се подложите на самообучение, да завършите курсове, да извлечете поуки от професионалисти във Вашата област и да преминете допълнително обучение.
- **За каква аудитория е продуктът (услугата)?**

Основното нещо е да се определи кой ще бъде основният клиент, какво иска, какви интереси преследва. Ако познавате клиента си и желанието му, тогава вероятността да предлагате качествено и необходимо обслужване е много по-висока за новия бизнес.

- **Благоприятен ли е моментът да се развие тази идея в бизнес?**
- **Колко пари ще струва реализирането на идеята в бизнес?**

Финансовата част на бизнеса е една от основните. Трябва да разберете колко пари са необходими, как ще бъдат намерени, дали ще има възможност своевременно да се върнат средствата (при отпускане на заем), включително и собствените семейни средства.

- **Каква е вероятността за реализация?** Бизнес идеята трябва да е реална и да има ясни показатели за изпълнението. Всичко това трябва да бъде изразено в цифри, като се вземат предвид случаите на извънредни обстоятелства, трудностите при проектирането и изпълнението на бизнес проект.
- **Ще бъде ли печеливша идеята?** Бизнес идеята трябва да означава печеливш бизнес, поне в бъдеще. За да се оцени, е необходимо да се проучи текущият успех на други предприемачи, да се общува с опитни хора, да се проучи пазарът и неговите нужди.

УПРАЖНЕНИЯ

ВНИМАНИЕ!

Всички упражнения са подбрани така, че да се усвоят знанията, които изисква учебната програма.

Броят на казусите и задачите е по-голям, отколкото би могло да се упражнява в предвидените за Практически дейности часове.

Това предоставя възможност на вас – преподавателите сами да изберете казусите и задачите, които смятате, че са най-подходящи за учениците.

ОБЪРНЕТЕ ВНИМАНИЕ: За развитие на уменията за работа в екип учениците имат възможност в много от темите да разиграват метода на **МОЗЪЧНАТА АТАКА**.

*След всяка тема
има речник с
непознатите
думи*

В ТАЗИ ТЕМА ЩЕ УСВОИТЕ ПОНЯТИЯТА:

- **Мозъчна атака** (от англ. : **brainstorming**) – **групова техника за СЪЗДАВАНЕ** на нови и полезни идеи, свързани с предварително зададен предмет на обсъждане, за взимане на решения.
- **Креативност** – процес на създаване, развитие и изразяване на нови, нарочно търсени идеи. Това е по-скоро умение да се **МИСЛИ РАЗЛИЧНО**.
- **Асоциация** – свързване на представи, при което появата на една от тях извиква друга (пример: кошер --- мед;пчели)

ИНТЕРЕСНО

10 ОТЛИЧИТЕЛНИ ЧЕРТИ НА КРЕАТИВНИТЕ ХОРА

Креативността често се определя като съвкупност от въображение, вдъхновение, парадоксално мислене и дори гениалност. Творческото мислене често изисква комплекс от познания, напълно отделени от обичайното.

За хората, чиито умове създават оригинални идеи, реализирани в добри проекти, казват, че са креативни.

Ето няколко отличителни черти на креативната личност.

- **ТЕ МЕЧТАЯТ.** Мечтите са всичко друго, но изискват и време. Мечтаейки, креативните хора добиват вдъхновение, което привидно идва от нищото.

- **ТЕ НАБЛЮДАВАТ ВСИЧКО.** Креативните хора виждат възможност във всичко около тях. Записват на каквото им попадне, за да не загубят идеята си.
- **ТЕ СА ПРОДУКТИВНИ В ОПРЕДЕЛЕНИ ЧАСОВЕ.** Те почти никога не работят по осем часа, както повечето хора, защото за добрите идеи работно време няма.
- **ЧЕСТО ИМАТ НУЖДА ДА СЕ УСАМОТЯТ.** За да бъде отворен към творческия процес и вдъхновението, креативният човек се нуждае от някакво време, в което да бъде сам със себе си.
- **ТЕ ТЪРСЯТ НОВИ ПРЕЖИВЯВАНИЯ.** Креативният човек винаги търси нови преживявания, усещания и състояния на ума.
- **ПОСТОЯННО ПИТАТ И ПРОЯВЯВАТ ЛЮБОПИТСТВО.** Креативната личност изследва живота още от ранна детска възраст. В повечето случаи тези хора са комуникативни личности и жадни за нови знания.
- **ТЕ НЕ СПИРАТ ДА НАБЛЮДАВАТ ХОРАТА ОКОЛО СЕБЕ СИ.** Креативните хора могат да прекарат часове, наблюдавайки хората около себе си. Любопитството и изучаването на човешката природа са моментите, в които могат да създадат най-добрите си идеи и проекти.
- **СЛЕДВАТ СВОИТЕ СТРАСТИ.** Склонни са да бъдат неразривно мотивирани, което означава, че мотивацията им често е подтикната от вътрешни желания, а не от стремеж за похвала или възнаграждение. Те винаги намират начин да изразят себе си.
- **ОБГРАЖДАТ СЕ С КРАСОТА.** Обичат красивите цветове и държат около тях да има такива, както и предмети, които ги карат да се чувстват добре

ОБЪРНЕТЕ ВНИМАНИЕ: За развитие на уменията за работа в екип учениците имат възможност в много от темите да разиграват метода на **МОЗЪЧНАТА АТАКА**.

ЗАДАЧА 6.1.

Назовете възможно най-много черти на креативната личност. Разделете тези черти в три групи: черти, които смятате, че притежавате; черти, които смятате, че можете да придобиете и черти, за които смятате, че няма да успеете да развиете.

	Черти, които притежавате	Черти, които можете да придобиете	Черти, които мислите, че няма да развиете /И защо?/

Тук ще Ви покажем

ВНИМАНИЕ! С разработените към темата презентации се цели да се допълнят теоретичните познания към дадена тема или приложението на съответния материал в практиката. В някои от темите е добре част от контролните въпроси за упражнение да бъдат свързани с разискване на даден слайд.

Някои от уроците са илюстрирани с озвучени презентации, разработени специално за темите. Презентациите се отварят чрез сканиране от личния телефон, когато срещнете в учебника този знак. За целта е необходимо да притежавате приложение за сканиране на **QR КОДОВЕ**, което можете да изтеглите безплатно.

ОТ ТАЗИ ПРЕЗЕНТАЦИЯ МОЖЕ ДА НАУЧИТЕ ЗА ЕДИН ОТ ЧЕСТО СРЕЩАНИТЕ КРЕАТИВНИ МЕТОДИ – Шестте “мислещи” шапки на Де Боно

ВАЖНО! Запомнете значението на **ВСЕКИ ЕДИН ЦВЯТ НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ШАПКИ.**

ЗАДАЧА 6.2.

Опишете със свои думи какво означава всеки цвят на използваните шапки.

Бялата шапка

.....

Червената шапка

.....

Зелената шапка

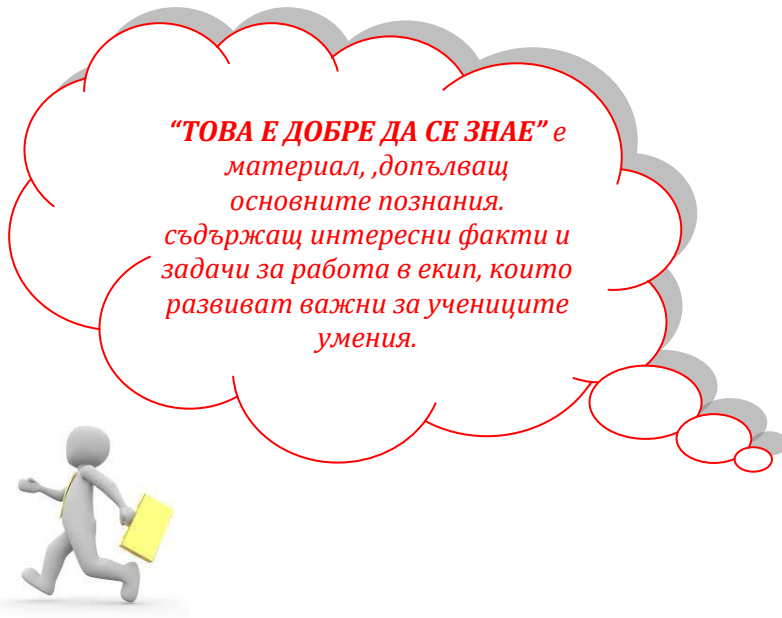
.....

Жълтата шапка

.....

Черната шапка

.....

“ТОВА Е ДОБРЕ ДА СЕ ЗНАЕ” е материал, допълващ основните познания, съдържащ интересни факти и задачи за работа в екип, които развиват важни за учениците умения.

ТОВА Е ДОБРЕ ДА СЕ ЗНАЕ

Процесът за откриване на идеи включва стъпките:

- *Първа стъпка* – време за подготовка, когато се събира цялата налична информация
- *Втора стъпка* – пристъпване към някои от многото **КРЕАТИВНИ** методи, които карат човешкия мозък да мисли различно.
- *Трета стъпка* – това е време, през което събраните идеи зреят
- *Четвърта стъпка* – появяват се нови идеи.
- *Последната стъпка* е избор и разработване на избраните идеи.

ЗАДАЧА* 6.3.

Разделете се на 4 или 5 групи в зависимост от броя на учениците (една група да се състои от не повече от 6 човека). На предварително подготвен лист в рамките на 10 минути нека всеки един от Вас изкаже писмено мнение относно оформлението на корицата на учебника по „Предприемачество“ и да предложи креативна идея за нейната по-привлекателна визия. След изгичане на времето нека всяка група прочете идеите си, дори някои от тях да са нестандартни.

След като се изслушат и запишат всички предложения, използвайте метода **Мозъчна атака**, за да достигнете до общо креативно решение.

ЗАДАЧА* 6.4.

Има заповед от директора на училището учениците от **8 а** клас да изработят плакет по случай предстоящата 100- годишнина от създаване на училището. Класът решава да използва познанията си по предприемачество и да реши проблема по метода на **Шестте мислещи шапки**.

Учениците трябва да изберат с коя шапка искат да започнат (добре е да се започне със синята шапка, което означава, че се започва с определяне на основната цел). След това трябва да премине през останалите цветове шапки.

Така всеки от участниците се фокусира върху проблема и са налице различни начини за неговото изясняване. След приключване на дискусиата се оценяват мнения и се избират най-креативните идеи, като се степенуват по важност.

ЗАДАЧА 6.5.

Припомнете си какво е социалното предприемачество. По метода МОЗЪЧНА АТАКА открийте социална идея,която може да премине в бизнес.

ЗАДАЧА 6.6.

Чипровци е много старо градче в Северозападна България, възникнало още в тракийско време. Поинтересувайте се с какво друго, освен с прочутото Чипровско въстание е известно селището. Какви фестивали се провеждат ежегодно там?

*След като направите своето проучване, използвайте метода **Мозъчна атака** и ...формулирайте ... идеи за популяризиране на градчето?.....*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ЗАДАЧА 6.7.(Стимулитане на креативност)

Разделете се на групи. Всяка група да си избере говорител. Изберете си даден продукт от пазара, който смятате, че може да се доразвие и отговорете на въпросите дадени ви в точкаб.2. Време за работа 10 мин. След изтичане на определеното време говорителят на всяка група представя избраният продукт и прочита отговорите на въпросите.

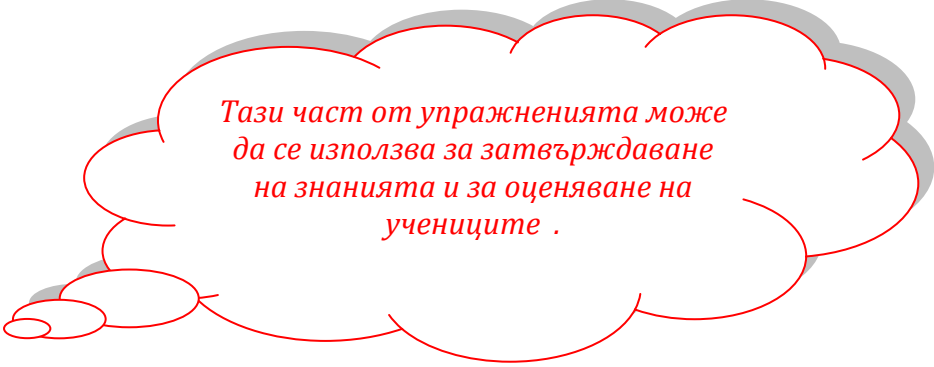
ЗАДАЧА 6.8

Отговорете писмено на поставените въпроси

1 Дайте дефиниция /определение/ за понятието креативност?
.....

2 Кои са стъпките, с които се характеризира креативният процес?
.....

3 Кои са методите за откриване на креативни идеи?
.....

Тази част от упражненията може да се използва за затвърждаване на знанията и за оценяване на учениците .

Тест:

1. Можем ли да подобрим нашата способност да бъдем креативни?

- а) не, никога;
- б) да;
- в) понякога.

2. На колко етапа се извършва метода “мозъчна атака” ?

- а) 5;
- б) 3;
- в) 2.

3. Може ли всяка бизнес идея да бъде анализирана и оценена по дадени критерии?

- а) не;
- б) понякога;
- б) да.

4. Кой е най-близкият метод до процеса за откриване на креативни идеи?

- а) капан на идеите;
- б) странично мислене;
- в) мозъчна атака.

ВЯРВАМЕ, ЧЕ СМЕ БИЛИ ПОЛЕЗНИ!